

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kp.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kp.

A politikai helyzet.

Rolitikai köreink a szokottnál nagyobb érdeklődéssel tekintettek az idén Tisza Kálmán ujévi beszéde elé. Vajjon mit fog mondani a magyar kormányelnök oly év kezdetén, mely örökségül az ellenzék által szóban és írásban nagy garral hirdetett kormányválságot vett át?

A beszéd, mellyel a szabadelvű párt köszöntőjére Tisza Kálmán felelt, előttünk fekszik.

A magyar kormányelnök még sohasem dokumentálta ily fényesen államférfiúi jellemének tisztaságát, akarátának az akadályokat legyőző erejét, mint e beszéddel, mely az egymással támadásra szövetkezett ellenzék vérmes reményeinek viritó virágaira, mint a tél fagyasztó zuzmárja hullott alá. A virágok összezsugorodtak és elfonnyadtak.

S habár a reménység nagy gonddal ápolta virágai elfagyatka és elpusztultak is: az ellenzék mégis bizonyos elégtétellel nézhet vissza az ujév napjának eredményére, mert az e napon váltott politikai beszédek legnagyobb részét az ő működésének és tetteinek bírálata képezte, úgy hogy büszke öntudattal elmondhatja, miszerint végvalahára ő is oly tényező lett a politikai életben, melyről ünnepélyes alkalmakkor megemlékezni kell.

Szó volt róla, beszéltek azért, mert tettei felett a fölháborodás sokkal nagyobb, sem mint hallgatással mellőzni lehetett volna oly alkalommal, midőn az egész nemzet feszült érdeklődéssel várja a kormány vezetőjének az általános politikai helyzetről szóló nyilatkozatát.

Ujév napja nemcsak a polgári, hanem a politikai életben is olyan nyugopontot képez, melyről mindenki visszatekinthet a multra és bepillanthat a jövőbe is.

Ha visszagondolunk a képviselőház mult ülésszakának kinos jeleneteire, kitörő viharaira: mindenekelőtt tisztán áll előttünk az, hogy az ellenzék nem az értelmi és erkölcsi, hanem az erőszakoskodás fegyvereivel vívta a parlamenti harcot. Ez pedig nem más, mint a parlamentarizmus *elfajulása*, mert nem azért kell a parlamenti életben több párt, hogy egymással bőszen ellenségeskedjenek; hanem hogy az eszméket surlólvá tisztítsák, az ellenőrzést gyakorolják, az igazat érleljék, a pangást és túlkapást elhárítsák. Ha pedig ennek ellenkezője áll be és a harc az elvek teréről a személyre megy át, ki az elveket képviseli, annak alanyát képezi és az ily harc folytonossá lesz: eredményeiben okvetetlenül vagy a nemzet alkotmányosságának, vagy a parlamentarizmusnak bukására vezet.

A parlamentarizmus ily elfajulását tapasztaltuk a mult ülésszakban és azért vetődött kelle mondani az ellenzék eljárásának, mely a szabadelvű párttal vívott don kizsottí harca eredménytelenségének tudatától elkeseredvén, a közbeszólásokhoz, kinevetéshez, kiabáláshoz, szóval a parlamenti botrányokhoz fordult és ezen felül még obstrukcióval is fenyegetőzött.

Miért? Mert érzi, hogy politikai működésébe és annak esetleges eredményeibe vetett bizalom talaja megingott alatta és égető szüksége van „bármí áron” elérendő sikerekre, hogy, mint a vízben fuldokló a szalmaszálba, ezekben fogózva fentartsa magát a felszínen az elsüllyedés helyett.

A botrányok siker nélkül zajlottak le és ekkor a fenyegetéshez fordultak. A parlamenti harcok végső eszközt, legmégesebb fegyverét: az obstrukciót akarják használni. Pedig erre nézve az általuk annyiszor idézett angol parlamenti férfiak egyik legkiválóbbika így nyilatkozott: Az obstrukció lehetetlen egy békés, alkotmányos országban, ha a minoritás oly kormány és többség meggrontására, megbuktatására akarja használni, melyet a nemzet többségének bizalma támogat; ily esetben az obstrukció hatástalan és akik elkövetik, erkölcsi elszigeteltségüktől csakhamar

kimerülnek és a békés, alkotmányos érzésű lakosság kárhóztató itélete követi, sújtja és megbünteteli eljárásukat.

Hadjáratot indítottak a kormányelnök személye ellen, harcot, melynek indító okát a személyes ellenszenv képezi. Ez az a talaj, melyben azok a nagy gonddal és banális frázisok özőnővált ápolat szóvirágok termettek: hogy a miniszterelnök megy, hogy Tiszát nemcsak a pártja, hanem a korona is elejté, hogy a válság elkerülhetetlen.

E válság hírével oszlott szét az országgyűlés a karácsonyi ünnepekre. Az ünnepi áhitat csendjét is felzavarták az ellenzék hírlapoknak a válságról szóló szenzációs hírei és a laikusok azon tudattal vettek búcsút az ó-esztendőől, hogy az ország kormánya és szabadelvű pártja a válság szélén áll.

S mi történik? Fölvirrad az örökkévaló idő láncszemében a nyugopont, a polgári év kezdete és az uj év első napjának reggelén a szabadelvű párt majdnem teljes összességében fölvonul a budavári miniszterelnöki palota márványtermébe és ott vezérét, a magyar kormányelnököt, így üdvözlí: *Hozzád köt bennünket multadért a hazafias elismerés, jelenben változatlan bizalmunk, a jövőt illetőleg pedig beléd és hivatásodba és Veled együtt az egész kormányba fektetett jogos reményünk!*

A nemzet bizalmának letéteményese, a magyar parlament többsége, kijelenti országvilág előtt, hogy ragaszkodik vezérének személyéhez, bizalmát, reményét helyezi belé, kijelenti, hogy mint eddig tizenöt év alatt, úgy a jövőben is tömören és híven fogja követni őt, kéri, hogy vezesse tovább a nemzetet magasztos céljának utján előre, mindig előre.

S a kormányelnök kijelenti, hogy mindaddig, míg a törvényhozás két faktora: a korona és a többség, mely egyedül illetékes e tekintetben dönteni, azt mondja, hogy kötelessége helyt állani, helyt fog állani.

A miniszterelnök a korona bizalmát bírja. Az általa kibontott zászlót a nemzet többsége a magáénak vallja. Az egyes kormányszakok élén oly kiváló férfiak állanak, hogy bátran kimondhatjuk: a kiegyezés óta nem volt ily tehetségek-ből és kipróbált szakerökből álló kormánya hazánkknak, mint most és e kiváló férfiak teljes szolidaritást vallanak a kormányelnökkel.

Hol itt a válság? A pártban vagy a kormányban? Keressük, de nem találjuk sehol! De azért meg vagyunk győződve, hogy még ezután is mindig, folytonosan a válságot fogja hirdetni az ellenzék; mert szomorú politikai taktikájának van egy mulatságos oldala is. Ugy tesz, mint a mesebeli tarka tollazatu, csintalan madársereg, mely összebeszél, hogy az egészséges és erős óriással el fogja hitetni, hogy ő beteg. Részvevő arccal egyik a másik után röpült hozzá és nagy érdeklődéssel kérdezősködtek, hogy mint szegál drága egészsége? úgy látszik, hogy gyengélkedő, beteg, mert rosszul néz ki. Az óriás nevetett és nem is hederített rájuk. Nem hitt sem az első, sem a második kérdezősködőnek, de midőn már a negyedik, az ötödik is fölkereste, zavarba jött és maga is eltűnődött azon, hogy valóban nem beteg-e? s végül midőn egyre többen jöttek és ugyanazt állították, ő maga is elhitte, hogy beteg és lefeküdt a hideg ágyba.

Bizonyára az ellenzék is így gondolkozott, hogy mást nem kell tennie, csak folyton azt hirdetni írásban és szóban, hogy a miniszterelnök politikai helyzete beteg, válság fenyegeti, és a kormányelnök el fogja hinni és leteszi tárcáját. Miért ne ismétlődhetne a fenn elmondott mese? E számítás azonban szégyent vallott, mert összert azon hatalmas erősség szikláján, mit a miniszterelnöknek a szabadelvűpárt bizalma és ragaszkodása ad. S így az erőlködés újra hiabavalónak bizonyult. A morzsát, mit a hangya felvonszolt a domb tetejére, újra lefujta a szellő.

Pedig nemcsak azt hirdették a miniszterelnökről, hogy állása tarthatatlan, hanem ugyancsak lefestették a nemzet előtt; hol eszének

belátását, hol politikai jellemének szilárdságát vonták kétségbe, hol politikai következetlenséget vetettek szemére. Mint egy középkori bajdöntő párbajra, fölfegyverkezve banális frázisok páncéljával, szálltak ki az ellenzék szívívó hősei a porondra és a személyes gyűlölet mérgébe mártott lándzsá hegyét rászegezték Tisza Kálmán mellére.

Ő pedig lelki nagysággal felelt mindeme támadásokra. Sőt mi több — ugymond egy kiváló ellenzék publicista — ő, ki minden emberét megvédte, semmi emberétől nem kívánta, hogy viszont védelmezze meg. A kicsinyes hűség, a méltatlan bosszuállás teljes hiánya ez annál, aki rendelkezik a megtorlás minden eszközeivel. A lélek oly nagyságának tulajdonsága ez, minővel nálánál sokkal hatalmasabb státusférfiak sem dicsekedhetnek.

A támadásokra nem hiábavaló védekezéssel, hanem saját politikájának következetes folytatásával felelt, melynek eddigi üdvös eredményeit napról-napra látjuk és érezzük. Mert a ki elfogulatlanul bírálja az ország állapotát, nem tagadhatja, hogy a legtöbb irányban a haladás és fejlődés jeleivel találkozunk. A közrend és közbiztonság az egész országban olyan, a minő még sohasem volt; a közigazgatás menete évről-évre rendesebb, a bíróságok működése, az igazságszolgáltatás kevés kifogásra ad alkalmat, a közlekedési eszközök örvedetes módon szaporodnak és fejlődnek; kulturális intézményeink, az iskolák, egyetemeink, a képzőművészetek rendkívüli haladást mutatnak és virágzó állapotban vannak és végül tekintettel a terbe vett nagy reformokra, melyek az állami élet majdnem minden mezejére kiterjednek, hazafias megnyugvással nézhetünk a jövőbe, hisz egy szebb jövő képe áll előttünk!

Ez a felelet a meg nem érdemelt, a sértő támadásokra. Ez az érem másik oldala, mely bizonyára fényesebb, mint az, melyet az ellenzék mutat; annál is inkább, mert arra dicső sugárt vet még az is, hogy a kormányelnök a nagy küzdelmekben oly tiszta maradt, mint az arany, melyhez szenny nem tapadhatott, mert még a rágalmat is elégette.

Mindezekért vette őt vállaira a nemzet és azért áll oly erősen és szilárdan a nemzet bizalmának dicsőséges talapzatán, a honnan ő leléphet önként, ha lelkiismerete úgy parancsolja, de le nem ránthatja őt soha a kisebbség kicsinyes eszközökkel vívott harca, mert ha ez ily módon megtörténne: vele együtt ledőlné az alkotmányosság oltára is, a melyért e nemzet egy évezreden át szive vérét áldozá.

Hadd jöjjön hát a vihar, törjön ki a harc: Tisza Kálmán meg fogja állani helyét és vele együtt a hű phalanx. Meg fogja tartani a hatalmat és meg fogja tudni védeni, mint az igaz katoná a zászlót, melynek hűséget esküdött; harcolni fog érte a küzdelemben körömszakadtáig, az utolsó lehelletig, míg lelkiismerete parancsolja, úgy teszen majd, mint a világverő gárda, mely a haza javáért meghal, de magát meg nem adja. Ott fog állani a viharban, úgy mint a tenger háborgó hullámai közt az ingó hajó hű kormányosa, ki annál erősebben tartja a kormánylapát kerekét, minél mérgesebben hányja föl reá tajtékzó habjait a háborgó tenger. Az ő szent kötelessége, az ő becsülete az, hogy el ne engedje, mert a vihar örvénybe sodorhatja a hajót, melyet az ő erős karjaira, kipróbált hűségére, becsületes gondjaira bízta.

Megtámadná egész multját, ha hosszú küzdelmek után, birva a korona és nemzet bizalmát, ott hagyná helyét csak azért, mert azt mások maguknak követelik. Önérzetes státusférfi, — a miniszterelnök pedig ilyen, — nem mondhat mást ellenfeleinek, mint azt, a mit az ó-korbéli görög vitéz mondott, midőn rákiáltott az ellenség, hogy adja át kardját: „Jertek és vegyétek el.”

A kormányelnök ujévi beszédének másik főmozzanatát *Kossuth honpolgári kérdése* képezte. Volt alkalmunk e helyen e kérdéstről nézeteinket elmondani.*) Azt irtuk ugyanis, hogy az ellenzék a

*) Lásd lapunk m. évi 95. számát.

budget-vita keretébe, hová az nem tartozik, illesztébe e kérdést és azon nézetünknek adtuk kifejezést, hogy sajnálatos dolognak tartjuk, ha az ellenzék a nemzetnek Kossuth iránt osztatlanul érzett kegyeletét a pártok küzdelmeinek serpenyőjébe veti és a templomba beviszi a fórumot!

Azóta e kérdésben fordulat állott be, a menyiben Tisza a képviselőházból kijelenté, hogy a kormány érzi általános szempontokból, figyelemmel úgy a szóban levő körülményre, mint az Amerikába nagyobb számmal kivándorolt hazánkfianak érdekeire, a honossági törvény revíziójának szükségét és a kormány kész annak idejében ez irányban javaslattal lépni a képviselőház elé.

Újví beszédében e kérdésre nézve Tisza Kálmán minden józan gondolkodású és higgadt polgár érzelmeit és felfogását tolmácsolja, kik a nagy hazafi, Kossuth, diós multja iránt érzett kegyelet mellett sem tévesztik szem elől a jelent és ennek következményeit. Mert vajjon van-e oly higgadt gondolkodású egyén, legyen az bármely pártnak is híve, ki be ne látná azon szembeszökő, kiáltó ellentétet, ami abban rejlik, hogy ugyanaz a Kossuth, aki a törvényes államrendet, a törvényhozást, a végrehajtó hatalmat és magát a koronát is jogosultságában tagadja: az egyedül a maga részére, honpolgárságára nézve, melyet azonban soha igénybe venni nem akar, kivételes törvényhozási intézkedést kíván azon törvényhozástól, azon kormánytól, azon koronától, melyet el nem ismer és semmibe se vesz?

Vajjon van-e valaki e hazában, aki az egyes embert, legyen az bár maga Kossuth is, magasabbra helyezné, mint a nemzet összeségét, amely összeség élén szent István koronájának alkotmányos és legitim viselője áll? Vajjon képviselhető-e oly kormány, melyet az ország ügyeinek vezetésével a király bizalma fölruházván, oly törvényt terjesztene szentesítésre végett elébe, mely kivételes intézkedéseket tartalmaz azon férfiú érdekében, aki ugyanazon királyi házat, melynek az tagja, 1849. ápril hó 14-én trónvesztetnek nyilvánított ki és az ezen idő óta lefolyt négy évtized alatt, elvűségét hirdetően, megmaradt az állapontja mellett, melyet nemcsak föntart, hanem ország-világnak hirdeti is?

Nem fejtegetjük azt, hogy vajjon ennek kísérlete nem lenne-e hátrányos azon viszonyra, mely e nemzetet a királyhoz és a királyi házhoz fűzi, akkor, midőn főcélunk e viszonyt a legszorosabban fűzni, midőn fővagyódását képezi nemzetünknek az, hogy mindig a legbensőbb, a legszivesebb egyetértés uralkodjék a szerető királyi és hű magyar népe között. Ez érzelm hevíté a haza bölse, Deák Ferenc szívét is, midőn kiadja az emlékezetes jelszót: Borítsunk fátyolt a multakra!

Tisza Kálmán az ország igazi, hamisítatlan közvéleményének adott kifejezést, midőn beszédében fölveté a kérdést, hogy „vajjon megegyezik-e a nemzet méltóságával azt kívánni, hogy midőn egy férfiú, — bármennyire legyen is az a kegyelet tárgyá, — mindazt, amit a nemzet képviselése alkotott és még a korona jogosultságát is tagadja: annak érdekében mégis ama egészen semmibe sem vett törvényhozási testület törvényt alkotson és azt az általa megtagadott korona szentesítse?”

Nem lehet senki, ki ennek ellenkezőjét vitathatná, mert igen nagy igazság van abban, amit a szabadság egy buzgó apostola, az amerikai egyesült államok történetének alapos ismerője és nagyevű írója mondott: „a törvény a nemzet összeségének kifejezett akarata, melyet végrehajt, becsülete, melyet megvédelmez, méltósága, melyet megőriz. Salus reipublicae suprema lex esto!”

E bátor nyilatkozatával a miniszterelnök ismételve bebizonyította, hogy a gyengeséget és féltelmet nem ismeri, ha riktó frázisokba öltöztetett előítéletek, az elhatározást és politikai bátorságot kihívják.

Mindezek után pedig kérdjük, ugy beszél-e a kishitűség, a mint Tisza beszélt, ugy nyilatkozik-e azon politikus, kinek közeli bukását az ellenzék ügyetlen augurjai napról-napra lázasabban jósolják és a közel jövőre kilátásba helyezik immár egy évtized óta? ugy beszél-e azon államférfiu, kiről azt mondják és írják, hogy már el-fáradt a folytonos küzdelemben és nyugalomra vágyik? Mintha a hazafias öntudat, a hivatásba vetett hit, a kötelességérzet és mindeme honfiai erények gyűtőneve, a honszeretet, fáradságot vagy nyugalmat ismerne! Az igaz államférfiu föláldozza egyéni örömeit, az ő és övéi nyugal-mát, fát, dolgozik mindaddig: „míg az Isten erőt és egészséget ad hozzá!”

Nem hisszük, hogy ez után lenne széles e hazában valaki, kivel el lehetne hitetni, hogy Tisza Kálmán a jelen viszonyok közt a kormányzat gyeplőit kiadja kezéből. Merő illúzió! Szép és kedves álma ez az ellenzéknek a parlamentben és az elégedetleneknek azon kívül.

Tisza Kálmán tehát, mint a multban, épugy a jövőben is a szabadelvű párttal elválaszthatatlan közösségben fog harcolni, ha a harc elkerülhetetlen, fog dolgozni bármily nehéz legyen is a munka és bármily nagy akadályokat gördítsenek is haladásá útjába!

Ez a politikai helyzet!

Don Carlos.

Hirek.

Plébánosválasztás Ó-Kanizsán. F. hó 9-én az egyházi képviselet a megüritült ó-kanizsai plébános állás betöltése tárgyában ülést tartott. Ifj. Tóth József elnök konstatalja, hogy a tagok háromnegyed része jelen van s a tanács kitűzött céljának az alapszabályok értelmében megfelehet, az ülést megnyitottak nyilvánítja s bemutatja Appel Ede zentai plébánost s espereskerületi tanfelügyelőt mint kiküldött érkei biztost. Elnök továbbá felhívja a választókat az ülést fontosságára. Most kell — ugymond — megválasztani azon plébánost, ki vezet a hitközség ügyeit, ki hivatta van, jó tanácsot adva a kellő irányt megjelölni, mely az üdvösség útjára vezet. Felhívja emelöfgva a tagokat, hogy felretve minden kicsinyes érdeket s nem hódolva semmiképen a barátság, sogsárg és komaság elvének, — lelkük legbensőbb sogsallatát követve, szavazzanak arra, kit a betöltendő díszes s fontos plébánosi állás elnyerésére legméltóbbnak találnak. Felkéri dr. Király Sándor egyh. tan. jegyzőt, az egyházhatóság leiratának felolvasására. Ennek elég tétetvén, megemlíti elnök, miszerint a plébánosválasztásnak két módja van: vagy egyhangú kikiáltás által, vagy pedig, mint itt is, a vélemények közütdomás szerint szétágazván, nyilt szavazás által, a mennyiben 10 aláíró írásban jelölje részére szavazást kér. Nyilt szavazást pedig Fonyó Lajos és Márton Mátyás hívei kérnek, emelöfgva kéri az elnök a jegyzőt a tagok neveinek felolvasására, a tagokat pedig, hogy ne- vök olvasásakor sziveskedjenek nyilatkozni. Ezt meg-elölözleg két-két bizalmi férfiú jelölik ki a plébános-jelöltek hveiből. A nevek ismételt felolvasása után a jelenvolt képviselők részéről Fonyó Lajosra szavazott 46, Márton Mátyásra 30, nem szavazott 2, s az elnök által kitűzött 1/4 óra elteltével, ha netalántán új választók jelentkeznének, az eredmény elnököl Ifj. Tóth József által kihirdettetett, mely szerint: Fonyó Lajos, kalocsai kissemináriumi vicerektor 46 szavazattal — tehát ab-solut többséggel — Márton Mátyás férfitanítóképző-inté-zeti tanár 30 szavazata ellenében, ó-kanizsai plébánossá választottak. Az éljenzések csillapultavált elnök azon vé-lényének ad kifejezést, hogy az ügy nagy fontossá-gához képest a mai üléselemelkedett arra a pontra, melyet töle méltán megvárt. Tapasztalta ugyanis, hogy minden tag lelkesedett a nagy horderejű dologban. Arra kéri még a jelenlevőket, hogy ha lett volna még visszavonás, az szünjék meg s hajoljon meg mindenki a többség akarata előtt. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dukai István közgym., Szerdahelyi János enklész és Szilágy Vince földbírtokos jelteltvén ki, az ülés az elnök által be-zárattott. — A megválasztott plébánoshoz nemcsak hívei, de más vallásfelekezethez tartozók is menesztettek üd-völzö stírgönyt.

Installáció. Almásról írják: Kovacsits Máté új plébánosunknak installációja e hó 12-én fényesen sike-ritt. A bevezető tisztelet dr. Boromissza Tibor jankováci plébános végezte. A szent funkció után, melyet a köz-ség polgársága minden kitelhető fényel emelt, S6 teri-tékül díszebd volt a bárói palotában. A személyek a késő éjjelig együtt maradtak. A vármegye részéről maga az alsipán tisztelte meg jelenlétével az érdemes új lelkész-t.

Kitüntetés. Zsvikovits György, szögöri orvos-növendék földinket, a budapesti egyetem egyik elme-kórtani és ideg-gyógyászati osztályához segédorvossá neveztek ki.

Igazgató-választás. A bajai kereskedelmi bank igazgatójává Löwinger Gyula szegedi bankköny-velő választott meg.

Választások. Szabadka város f. hó 7-én tartott közgyűlésén a következő választások etettek meg. Meg-választottk árvaszéki ülnökké: dr. Vojnits Dezső; árva-széki jegyzővé: Lyubibratic Kelemen; házipénztárosá: Vinez György; segédadótiszté: Schneider Bálint; torna-tanítóvá: Vermes Lajos; óvónökké: Sturcz Róza és Völgyi Margit; másodosztályú vámpénztárosá: Greski Lyubomir; vámenlörökké: Neoresics János és Polyakovits Lukács.

Pályázat. Újvidék városához január 25-ig 500 fritos irókat keresnek.

Ügyvédi iroda megnyitás. Sztrilich Mihály köz- és váltó-ügyvéd, ügyvédi gyakorlatát f. hó 13-ával megkezdette. Lakása Apolló-utca 36. szám alatt.

Pályázatot hirdet Szabadka városa árvapénz-tárosi állásra február hó 5-iki határidővel.

Lemondás. Zentán Vuics Sándor közigazgatási tanácsos szembaja miatt állásáról lemondott.

Ügyvédi irodát nyitott Rezsny János, nyug-árvaszéki ülnök, Széchényi-körut Eirich féle ház (az elemi iskola megett) 234. sz. alatt.

Felhívás az Eötvös-alap érdekében. A „magyarországi tanítók Eötvös-alapját gyűjtő és kezelő orsz. bizottság” nevében tisztelettel kérjük fel ügyfeleinket, valamint azon nemeskeblű emberbarátokat, kik tanítói orsz. jótékony intézetnek ügye iránt jóakarattalag érdeklődnek, emlékezzenek meg a szegény tanító-özve-gyekről, árvákról, a nyugdíjban nem részesíthető kiér-demült agg tanítókról, valamint a felsőbb tanintézetek-ben jelesen tanuló szegényorsu tanító-gyermekekről s küldjék be egy ftrnyi évi járulékaikat, illetöleg kegyes adományaikat az alap pénztárhoz, Orley János, igazgató-tanítóhoz (Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utcai nép-iskola) még f. é. január 24-dike előtt annyival is inkább, mivel a lefolyt évről szóló zárszámadásunk január 25-én fog megtartatni s így a később érkező összegek már nem szaporíthatják a jelen évben kiosztásra kerülő se-gélyösszegeket és ösztöndíjakat. Sajnosan kell tapasztal-nunk, hogy jelen évi tiszta rendes bevételünk, mely 2084 ftr 58 krt tesz, a mult 1888-ik év bevételéhez képest nem hogy emelkedést, de csökkenést mutat s így újból fájó szívvel kell majd látnunk azt az elszomorító arányt, mely jogosult folyamodóink nagy száma s a rendelkezésünkre álló összeg csekélysege között létezik. Sok inséggel küzdő tanító-családot és árvát kellett orsz. osztóbizottságunknak a legutóbbi kiosztásnál is üres kéz-

zel elbocsájtania s ha jelen évi bevételeinket ügytársaink hátralekös évi járulékaival s a jöleklű emberbarátok támogatásával január 25-ike előtt már nem lesz módunk gyarapítani. A jövőben még nagyobb számmal lesznek ama szerencsétlenek, kik az Eötvös-alap jótékonyágába vetett utolsó reményükben is csalódva, a kietlen nyomor keserű érzetéhez a teljes elhagyatottság tudatát is fogják társul kapni. Hogy ez meg ne történhessék, a könyöröltö emberszeretet szent nevében emeljük fel esdő szavunkat, kérve kegyes meghallgatást! Budapest, 1890. jan. 2. Péterfi Sándor, elnök. Luttenberer Ágost, titkár.

Esküvő. Ofner Laura kisasszonyt, Ofner Lipót, moholyi bírónak kedves és szép leányát, a napokban vezette oltárhoz Fischer Zoltán battonyai földbírtokos.

Olvasókör. O-Becsén kézműiparosok olvasókört szándékoznak alapítani. Az egyesületnek, ha létesül, az ottani nagyvendéglő bérlője, Roth, három évig ingyenes termet ad világítással és fűtéssel.

Szolgabíró és takarékpénztár. Eddigélé szokásban volt a vidéki városokban, hogy ha takarékpénztárak alakultak, azok igazgatójával a helybeli szol-gabírót kérték fel legtöbb esetben. Ennek az állapotnak azonban véget vetett a belügyminiszter legújabb rende-lete, melyben kimondotta, hogy: „a jó közigazgatás és közszolgálat érdekei szempontjából kifogás alá esik az, hogy a főszolgabíró, kinek hivatalos teendői összes egyéni munkásságát igénybe veszik, valamely takarékpénztár-nál az igazgatói hivatalt viselje.” (Hiszen ha abból, hogy valaki nincs a takarékpénztár elnöki széknén, bármily megesavart logikával kislíthetők azt, hogy az illető most már egyebet se tesz, mint a közigazgatás javításán fá-rad: akkor minden vármegyének felíratilag kellene ké-relmezni, hogy ne csak a főszolgabírák, hanem velük együtt minden egyéb közigazgatási közegek is olyanokul tekintessenek, akiket a közfűz érdekében minden más foglalatosságtól elszigetelni kell, ami a közigyek kere-tén kívül esik. Azonban nincs olyan regula, melyből az következnék, hogy az a főbíró, ha nem ül a takaré-kban, akkor már okvetlenül a járása boldogításán druk-kol. És éppen azért, mert ennek a tilalomnak logikai eredménye nincs, nem látjuk át sem azt, hogy ennek a tilalomnak a közigazgatás menetében valami haszna lesz, sem azt, hogy ha már gyanítható haszna van vagy lehet, akkor csak egyedül a főszolgabíró érje ez a tilalom. Rovatvezetö.)

Esküvő. Ratkó Zsiga, zomborvárosi adótiszt, ma esküszik örök hűséget Kaposvároth a kedves Háj Anna kisasszonynak.

Táncvigalom. Az ó-becei szerb nőegylet f. hó 23-án tombolával egybekötött táncvigalmat rendez.

Műkedvelői előadás. Az ó-becei polgári magyar dalkör szini osztálya O-Becsén, a nagyvendéglő dísztermében 1890. évi január hó 11-én szombaton saját költségeinek fedezésére szini előadást tartott, mely al-kalommal előadott: „Nők az alkotmányban.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Tóth Kálmán. Rendező: Kovács Ferenc. Személyek: Bánfalvi Bálint, földbírtokos, Sándor György, Krisztina, neje, Barna Gizella k. a. Ilka, leányuk, Frenner Juliska k. a. Bereszy Vilmos, Szvoboda Antal. Cseléi, bírtokos, Sándor Lázár. Cseleimé, Antal Zsófia k. a. Pitvarosiné, Tribl Emma k. a. Borbócs, koresmáros, Deininger István. Kántor, Benedek Mihály. János, házi huszár, Pokrecz Ferenc. Szelei, Brunner József. Báro Szlankaményi, Fárbas József. Nép és vendégek. Történik az 1. felvonás Bánréten, a 2. és 3-ik felvonás Pesten. Idő: jelenkor.

A postatakarékpénztár fogalma m. decem-ber hóban következő volt: 200 darabra befizetett 348 ftr, kifizetett 28 darabra 449 ftr 01 kr. — Az egész évi forgalom szerint jan.—dec. összesen befizetett 1370 drb. 11,987 ftr 65 kr, és kifizetett 405 drb. 8291 ftr 56 kr.

Beszédát rendeznek az újvidéki szerb fő-gimnázium nevédekéi e hó 26-án. A műsor egyetlen-egy darabból áll: „József Egyiptomban”, 3 felv. zenei dráma Duval Sándor után.

Halálozás. Újvidéken Tesity Jefta, városi bi-zottsági tag és ismert kereskedő, pár napi szenvedés után, e hó 8-án, életének 50-iki évében elhunyt.

A Zombori Jótékony Magyar Nőegylet folyó hó 11-én választmányi ülést tartott. Jelen voltak Esztergamy Borbála elnöklete alatt: Mihályi Jánosné alelnök, Szemző Gyuláné, Szemző Istvánné, Szilágyi Mórné, dr. Margalits Edéné, Gráf Nikázné, Wolf Maria, Trischler Ferencné, Dömötör Pálné stb. A választmányi ülése elhatározta, hogy folyó évi február hó 1-én a „Va-dászkiirt” termeiben jótékonycélu táncfűzterék rendez. Előterjesztettek a karácsonfa-ünnepegy számadásai, a 142 gyermek felruházására, a számos természetbeni adományokon kívül 636 ftr készpénzben való kiadás fordított; 24 ftrtal több, mint amennyi e célra rendel-kezésre állott. E hiány pótlása a rendes kiadásokból fog eszközöltetni. Egy új házi szegény évi 24 ftr és egy évi 30 fr segélyezéssel felvetett. A házi szegé-nyek ez időszterinti összes száma 26, többeknek se-gélyezések fűzésre és gyógykezelésekre szavazattak meg.

Terrorizmus. Bács-Földváról egy magyar pol-gár arról panaszkodik, hogy őt a bíró, Vinkler József, a rendőrmester utján élet-halálra üldözi. Tekintve, hogy az indoklás hiányos, levelét illetékes helyre tettük át figyelembe vétel végett.

Olvasóköri tisztújítás. Temerinben az olvasó-egylet e hó 5-én tartotta tisztújító közgyűlését. A tisztikar következőkép alakult meg: elnök: Fernbach Lajos, igaz-gató: dr. Jeszenszky Béla, jegyző: Varga Dezső, pénz-táros: Hauer Károly és könyvtárnok: Maison Lénárd.

Közvacsorai beszámolás. Az 1889. évi de-cember 19-én a városháza termeiben tartott közvacsora rendező bizottsága a beszámolást megejtívén, a következő eredményt állapította meg. Bevétel: Kiszolgáló hölgyek átadtak 994 ftrt és 3 drb aranyat. Családjegyekért be-folyt 30 ftr. Személyjegyekért befolyt 163 ftr. Karzat-jegyekért befolyt 10 ftr. Felülfizetésekből befolyt 102 ftr. Etelmenüek megváltásából 91 ftr. A megmaradt étel-nemüek elárverezéséből befolyt 88 ftr 43 kr. Összes be-vétel 1478 ftr 43 kr. Összes kiadás 497 ftr 82 kr. A zeneiskola alapjának jutó és 1890. január 3-án a városi pénztárba szállított tiszta jövedelem 950 ftr 61 kr és 3 drb arany. Maximovits Szilárd, a rendező bizottság elnöke.

Az influenza Szabadkán is erősen terjed. A kellemetlen betegség különösen a honvédek sanyargatja. A tanító képző intézetet az influenza miatt e hó 10-én bezárták, mert több tanár s a növendékek nagyrésze is megkapta e betegséget.

M

Szabadka vényhatósági kö-kost, hatósági állatorvosul pe-rost választotta. László, Varga becsülökül.

Körvadás helyi urakból álló melynek eredménye

Szrbiszki nyolc heti szünet, János, e lap kiad-hoz, hogy lapja az ed-egyházi és politikai sít folytatni.

Gazdái fedezési idényre eszközöltetni.

A rubel

vidéki véres esztot nyer. A „P. Dimitrievis megp-politikai okokra mind egyházi, m-litkát követtek. meg, hogy az e-nak akarta fentat-inkább bizonyos Miletics lényosa lapot kiadni a es-Polit, dr. Vucetici alapítottak, a „3-ment Tomics Jase és a „Branik” lí-rópiratolt bocsát-tzeti párt előkelb-egyeztethetőnek, rópirat szerzője o-erzét elégtételt lí-még újabb körül Beszéltek ugyan, országi segélye-előtt kizárólag a indulásakor a két-pedig a „Zasztava” pedig Risticz reg-barátja lévén. Ugy-Szerbiába menek-akkor a második-szánva. A „Zasztav-vannak, hogy a „B-jak. — A „Zasztav-gyilkos Tomicsot, j-át” állítja olvasó-nem személyes gy-los megsértése, a Tomics kezébe a g-lével való halla-indokul arra, hogy-tételadásra képte-nek védelmére vo-„Zasztava” így elm-lünk; a mostani gy-uttal teljesen értjü-kozott, maga Du-zen fegyvert Dimi-kodása élesítette m-vejenek gyilkos tet-kiáltott fel: „Ez na-Jásó, Jásó (veje T-érdemelt!” A 2-lap kiadótulajdonos-Szlávko (Miletics S-tóje pedig dr. Bozs

Bal. A kulat

18-án az „Elefánt”

Nevsora Ze

jainak 1890-ik éve

(k.) megválasztot

Andráská Alajos,

évi november 17-én

thal József, (Belva-

november 14-én. 5-

választott 1889. é

virilista. 7. Bikár Si-

(Felsőváros v. k.)

megválasztott és idő

helyébe megválaszta

Blumenthal János, vir

11. Bosnyák József

tott 1889. évi novem

venka v. k.) megvála

13. Bruck Adolf, vir

v. k.) megválasztot

Csihás Benó dr., viril

rilista. 17. Dalmay J

(Szelenese v. k.) meg

17-én 3 évre. 19. Dor

s v. k.) megválaszto

Dömötör Pál. (Szelen

hó 14-én megválaszt

Nándor helyébe meg

4-én. 21. Dzsinitz P

rolly, virilista. 23. F

cione Návdr dr., viri

26. Fejér Gyula viril

venka v. k.) megvála

28. Francz Mór, (Fels

évi november 17-én.

lieb Márton, virilista.

3 k.) megválasztott 18

meder Károly, virilista.

k.) megválasztott 1

Heindlhofer Róbert, v

ese v. k.) megválaszta

Husveth István id., vir

k.) megválasztott

Jakobtsits Mihály, (Bel

évi november 14-én. 3

Konyovits Dávid, (Csery

évi november 17-én 3

Melléklet a „Bácska“ 4-ik számához.

Szabadkán a lovató bizottság elnöke a törvényhatósági közgyűlés bajsai Vojnits Simon földbirtokos, hatósági biztosul: Hevér Géza városi főkapitányt, allatorvosul pedig Lang József városi okleveles állatorvost választotta meg. A főispán e bizottsághoz Gábrly Lászlót, Varga Agostont és Lénárd Jánost nevezte ki becsülőkül.

Körvadászatot tartott egy zombori és környékbeli urakból álló társaság itt helyütt f. é. január 13-án, melynek eredménye 10 nyul és 3 róka volt.

Szrbzski Narod. Az újvidéki „Szrbzski Narod“ nyolc heti szünetelés után újból megjelent. Dr. Grujics János, e lap kiadótulajdonosa és szerkesztője, kijelenti, hogy lapja az eddigi irányban és szellemében, ugyanazon egyházi és politikai programmal fogja eddigi pályafutását folytatni.

Gazdáink figyelmébe. Baján az 1890. évi fedezési idényre a mének szétosztása e hó 18-án fog eszközöltetni.

A rubel és az újvidéki tragédia. Az újvidéki véres eset legújában egészen eltérő magyarázatot nyer. A „P. L.“-nak ugyanis Újvidékről ezt írják: Dimitrievics meggyilkolása nem vezethető vissza tisztán politikai okokra. A „Zasztava“ és a „Branik“ ugyanis mind egyházi, mind politikai tekintetben ugyanazt a politikát követték. Az onadina vezetői azon hasonlítottak meg, hogy az egyik rész a „Zasztavát“ a Miletics családnak akarta fentartani, mások ellenben a családtagoknak inkább bizonyos évi járadékot kívántak volna adni. Miletics leánya hajadon korában sehogy sem akarta a lapot kiadni a család kezéből. Ennek következtében dr. Polit, dr. Vucetics és Dimitrievics Mihály külön lapot alapítottak, a „Branik“-ot. Midőn Miletics leánya nőül ment Tomics Jánoshoz, megindult a vizsgálódás Tomics és a „Branik“ kiadói közt, Dimitrievics két évvel ezelőtti röpíratot bocsátott közre, melyben azt írta, hogy a nemzeti párt előkelőbbjei nem tartják méltóságukkal összeegyeztethetőnek, hogy nők uralkodjanak fölöttük. A röpírat szerzője oly kifejezéseket használt, hogy Tomics ezért elégtételt kívánt tőle. A legutóbbi időben azonban még újabb körülmény is szította az ellenségeskedést. Beszéltek ugyanis, hogy a szerb nemzeti pártnak oroszországi segélyösszegét, mely a „Branik“ alapítása előtt kizárólag a „Zasztavá“-nak jutott, az új lap megindulásakor a két közülük közt megosztották, utóbb pedig a „Zasztava“ igen kevés szubvenciót kapott. Ezt pedig Ristic regens eszközölte ki, Dimitrievicsnek jó barátja lévén. Újvidéken az a vélemény, hogy ha Tomics Szerbiába menekülhetett volna, mit állítolag tervezett, akkor a második szurás Ristic regensnek lett volna szava. A „Zasztava“ újvidéki hívei állítolag nagyon rajta vannak, hogy a „Branik“ barátait valamiképp kompromittálják. — A „Zasztava“ körülményesen írja le az esetet s a gyilkos Tomicsot, mint a „családi becsület megfosztóját“ állítja olvasó közönsége elé. Nem politikai gyűlölet, nem személyes gyűlölet, hanem a szeretett hitves halálának megsértése, a hitves becsületének megsejtése adta Tomics kezébe a gyilkoló fegyvert. A nő leánykori levelével való hallatlan és példátlan visszaélés szolgált indokul arra, hogy az elégtételt nem kapott s az elégtételadásra képtelennek nyilvánított férfiú neje becsületének védelmére volt kénytelen kelní s embert ölni. A „Zasztava“ így elmékedik: Minden gyilkosságot elítélünk; a mostani gyilkosságot mélyen sajnáljuk: de egyáltalán teljesen értjük is. A gyilkos eszközt, mely halált okozott, maga Dimitrievics szolgáltatta Tomics kezébe; czen fegyvert Dimitrievics hazug barátainak vak pártoskodása élesítette meg. Az agg Miletics Szvetozár, midőn vejenek gyilkos tettét meghallá, a „Zasztava“ szerint így kiáltott fel: „Ez nagy szerencsétlenség; de nem gyalázat. Jásó, Jásó (veje Tomics keresztneve), te ezt meg nem érdemelted!“ A „Zasztava“ lapja élén jelenti, hogy a lap kiadótulajdonosa a mai naptól kezdve Miletics Szvet Szlavkó (Miletics Szvetozárnak fia), ideiglenes szerkesztője pedig dr. Bozsicski Milán újvidéki ügyvéd.

Bál. A kulai kereskedő és iparos ifjuság e hó 18-án az „Elefant“ szállóban polgári bált rendez.

Nevsora Zombor szab. kir. város bizottsági tagjainak 1890-ik évre. 1. Ambrozovits Gyula, (Felsőváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 2. Andráskai Alajos, (Felsőváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 3. Aszt Nándor, virilista. 4. Barthol József, (Belváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 5. Bikár László, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 6. Bikár Péter, virilista. 7. Bikár Simon, virilista. 8. Bittermann Nándor, (Felsőváros v. k.) az 1886. évi november hó 14-én megválasztott és időközben elhunyt Zsulyevits Demjén helyébe megválasztott: 1887. évi december 4-én. 9. Blumenthal János, virilista. 10. Blumenthal Lajos, virilista. 11. Bosnyák József ifj., (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 12. Brkits Gábra, (Cservenka v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 13. Bruck Adolf, virilista. 14. Buday József (Belváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 15. Csibás Benő dr., virilista. 16. Czvetkovits Péter dr., virilista. 17. Dalmay József, virilista. 18. Darászy Antal, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én 3 évre. 19. Dorotits András (Márkov), (Felsőváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 20. Dömötör Pál, (Szelence v. k.) az 1886. évi november hó 14-én megválasztott és időközben leküszönt Valtér Nándor helyébe megválasztott: 1887. évi december 4-én. 21. Dzsinitcs Péter, virilista. 22. Esztergamy Károly, virilista. 23. Falcione Gusztáv, virilista. 24. Falcione Nándor dr., virilista. 25. Falcione Lőrinc virilista. 26. Fejér Gyula virilista. 27. Ferencsevits Dóme, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 28. Francz Mór, (Felsőváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 29. Gallé Emil, virilista. 30. Gottlieb Márton, virilista. 31. Grünér Samu dr., (Belváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 32. Hameder Károly, virilista. 33. Harpf József, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 34. Heindlhoffer Róbert, virilista. 35. Huber Ignác, (Szelence v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 36. Husvéth István id., virilista. 37. Ilkits Száva, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 38. Jakóbits Mihály, (Belváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 39. Jankovits Antal, virilista. 40. Konyovits Dávid, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én 3 évre. 41. Konyovits István, viri-

lista. 42. Konyovits Jusztin, virilista. 43. Konyovits Simon, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 44. Koczár Zsigmond, virilista. 45. Kozma László, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 46. Kronits István dr., virilista. 47. Kupzarovits Lyubomir, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 48. Lallosevits Jakab virilista. 49. Lang Flórián, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 50. Lippert Ferenc, virilista. 51. Loogo Simon (Felsőváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 52. Margalits Ede dr., (Felsőváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 53. Masirevits György, (Bánát v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 54. Masits Novák, (Szelence v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 55. Mayer Károly, (Bánát v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 56. Mattarics Márkó, (Bánát v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 57. Maximovits Miklós dr., virilista. 58. Mihajlovits György, (Belváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 59. Mihajlovits Miklós, virilista. 60. Mihelics Péter, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 61. Michels János, virilista. 62. Millassevits János, virilista. 63. Molnár István, virilista. 64. Nikolits Ulászló, virilista. 65. Odrý János, (Szelence v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 66. Parcesvits Zsigis Ferenc legifj., (Bánát v. k.) megválasztott 1886. évi nov. 14-én. 67. Pekánovits András, (Bánát v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 68. Petrovits Demeter, (Cservenka v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 69. Pocskaý Sándor, virilista. 70. Poppovits István dr., virilista. 71. Puskás Agoston, (Bánát v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 72. Radicevits Sándor, (Felsőváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 73. Rakin János, (Bánát v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 74. Rausch Antal, virilista. 75. Reitter Nándor, (Belváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 76. Schläpfer József, (Felsőváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 77. Spitzer Bernát, (Belváros v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 78. Spitzer Mór dr., virilista. 79. Stebler Béla, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én 3 évre. 80. Szauerborn Károly, virilista. 81. Szemző János, virilista. 82. Széchenyi József, virilista. 83. Sztojaevits Miklós, virilista. 84. Sztojkovits Péter dr., virilista. 85. Sztrilich Gyula, virilista. 86. Tárcazi Mór, virilista. 87. Torma József, (Szelence v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 88. Thum Vince, (Bánát v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 89. Thurszky Zsigmond, (Bánát v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 90. Vadas Kálmán dr., virilista. 91. Vagemann Simon, virilista. 92. Városvi Tivadar, (Belváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 93. Veszolovszky Péter, virilista. 94. Vuits János dr., virilista. 95. Vuits Miklós Arszá, virilista. 96. Vukicsevits István, (Cservenka v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én 3 évre. 97. Vukicsevits Gy. Miklós, (Cservenka v. k.) megválasztott 1886. évi november 14-én. 98. Zsivanovits Samu, virilista. 99. Zsuffa Vince, (Bánát v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. 100. Zsulyevits Ernő, (Felsőváros v. k.) megválasztott 1889. évi november 17-én. — Törvényhatósági bizottsági közgyűlésben szavazati joggal bíró tisztikar: 1. Csibás Benő dr., polgármester. 2. Valtér Nándor, főkapitány. 3. Vukicsevits Péter, tanácsnok. 4. Falcione Nándor dr., tanácsnok. 5. Thurszky Jenő, tanácsnok. 6. Maximovits Szilárd, tanácsnok. 7. Athanaczkovits György, főjegyző. 8. Gertinger Pál dr., I-ső aljegyző. 9. Pocskaý Sándor, főjegyző. 10. Szlavý Ferenc, levéltárnok. 11. Gergurov Milan, mérnök. 12. Vadas Kálmán dr., főorvos. 13. Esztergamy Károly, házipénztárnok. 14. Donszlovits József, számvevő. 15. Bikár Vazul, adópénztárnok. 16. Bugarszky Miklós, közgyám.

Táncestély. Az újverbázi korecsolya-egylet e hó 11-én sikertelt táncestélyt rendezett.

Világlatott földünk érkezett haza a napokban Eckert Adolf személynében, aki 28 álló esztendő óta nem látta Zombort s azóta bebarangolta Francia- s Olaszországot, nemkülönben a Földközi tenger keleti környékét. Úgy látszik azonban, ott sem teremnek már vadon a bankók, mert a derék földi segélygyűjtést szeretne továbbí utairra, tekintet nélkül arra, hogy az utazás költséges passziója csak nagy vagyonu embereknek való.

Kunbajáról írják: Vojnics Dániel újonnan kinevezett plébánosunkat a község a legközelebbi napokban várja és fogadására nagy előkészületeket tesz.

Apátinból írják: Polgári kaszinónk f. hó 12-én tartotta rendező évi tisztújító közgyűlését. Elnökké választott: Becker Ferenc, alelnökké: ifj. Mayer János, pénztárnokká: ifj. Marsch János, jegyzővé: Becker Jakab, ügyészekké: dr. Kék Lajos, dr. Gräber Lajos, könyvtárnokká: Perl Mátyás és Witzmann József. — Tagsági díjak, lapok elárveréséből és a rendezett táncestély s felolvasásokból befolyt összesen 1086 frt 07 kr, kiadás volt 785 frt 52 kr; marad jövő évre pénztári készlet 300 frt 55 kr. A könyvtár állott 134 kötet műből; ehhez a lefolyt évben beszerezett 306 kötet, összesen van tehát 440 kötet mű. Politikai, szépirodalmi és élelaj jár az egyletnek 18, a melyekből 8 fővárosi napilap. A tagok száma a lefolyt évben volt 262; elhalt és kilépett 14; ezekkel szemben belépett 9 új tag; a folyó évre az egylet harmadik évében a tagok száma 257.

Új obsit-levelek. Azok a kiszolgált katonák, kiknek hadkötelezettségi idejük a múlt év végével lejárt, az újévben még nem kapták meg végelbocsátási oklevelüket, mint ez az előző években szokásban volt. Az idén alkalmasint csak májusban kapják meg. A késedelem oka az, hogy a honvédpáncsnokságok új elbocsátási leveleket készítettek, melyeknek szövege tekintettel lesz a népfelkelési törvény által előírt kötelezettségekre.

Színház.

Lili. E népszerű dallamú operette előadása egyike volt a legsikerültebbeknek. Csak két énekeszerep van benne és ezek Halmayné és Kiss kezében nagyon jó helyen voltak. Halmaynénak az volt a hibája, hogy nem tudott elég vén lenni. Ez a nagyság, azaz a szépség átka! Deák mint Saint Hypothése (ez az alak is merész hypothesis nemcsak a név) jó volt.

Stern Izsák mint népelőadás került színre; mint-hogy azonban az előadást a nyilvánosság kizárásával tartották meg, és egyeseknek a „játéka“ (nem is játéka) olyan is volt, mintha egészen entre nous éreznék magukat, hagyjuk bolygattatlanul.

Maga a népelőadások eszméje bármily pártolásra méltó elméletben, annyira bajosnak bizonyul a gyakorlatban. Vigyázzunk, úgy ne járjunk vele, mint a cigány a lovával, a melyet az evésről akart leszoktatni. Epen mire megszokná a nép, akkor bukik bele a direktor.

Az előadásban Nagy Gy. önálló szerepben törekvő színésznek mutatta magát.

A kis hadnagy eredeti operette annyiban, hogy honi szerzője van, de a mi a — különben igen szép — dalokat illeti, nem annyira az, mert ezek nagyrészt már mások elkompontálták előtte, vagy legalább is nagyon hasonlóra komponálták.

Játék dolgában Halmayné vig, pajkos és hamiskás volt, az éneken is vig, pajkos és — nem azt már nem mondjuk. Kiss Pista énekénél az a külön megdicsérendő, hogy nemcsak a mű nehézségeit tudta leküzdeni, hanem a kisérétéit is, a mely bizony sokszor kísértett, ahelyett hogy kísért volna. Ujra fel kell idéznem a biblia szavát, mert a jobb trombitás ritkán tudta, mit mivel a bal hegedős! Barna Gizella a hétéves háboru elején játszó darabban a legújabb párisi divat szerint volt öltözve, de hosszú feketé keztűit nem akadályozták meg az udvarias Chevalier d'Font, mely „vakító felhérésgűnek“ ne mondja „kacsóit“ — melyeket bizonyosan a keztű felhuzása előtt látott az öltözében. — Deák dacára gyengélkedésének, a mely szemmel látható volt, katonásan megálta helyét. Feltűnt az e darabban pazarolt sok görögütz. Úgy látszik még előnyösebb világításba akarták helyezni Halmaynének valóban gyönyörű öltözékeit.

Magduska öröksége. Szép az igazgatótól, hogy ennyi új darabot adat elő és nem szép a közönségtől, hogy nem nagyon jön el. Olyan circulus vitiosus félében vagyunk. Minél gyengébben pártoljuk a színtgyet, annál gyengébben társulatokat fogunk kapni, és mennél gyengébben a társulat, annál kevésbé pártoljuk. Az ilyen circulus vitiosusokat azonban meg is lehet fordítani, és így minél jobban pártolunk, annál jobban kapunk sat., míg végre lejön a nemzeti színház Zomborba. Egyik tagja különben csakugyan lejön, mint halljuk Prielle Kornélia vendég szerepelni fog.

A közönséghez intézett fenti „intelmi beszédem“ különben — megvallom — nem a magam gondolata, hanem a szerkesztőé, a ki arra biztatott, hogy biztassam a közönséget, hogy tömegesebb látogatásával a színházat arra biztassa, hogy itt jól érezzük magunkat. Magam nem igen jöttem volna arra, hogy „intelmizek“, mert egyrészt nem tartok sokat a siker felől, másrészt azt látom, hogy színészeink ugyis elég jól érezik magukat, sőt talán nagyon is jól, mert a színpadon néha olyan hancurozást csapnak, a milyent sokkal jobban elvégezhetnének a kulisszák mögött, annélkül, hogy a darab e fogyatkozást megsínylené.

A darab, dacára annak, hogy regényből van át-alakítva, igen érdekes és a közönség figyelmét végig lekötötte. Bagi Gyula, Halmayné, Kiss mint rendezés, jól játszottak. Földváryt külön említjük, azzal, hogy jó volna ilyen erőt gyakrabban igénybe venni, mert énekes volta dacára, színművekben is igen jól állja meg helyét. A csalároléki familiája nagyon tulzotlan adta a zsidót, sokkal kevesebb kell ahhoz, hogy azon alakokat antipathikusokká tegyék, itt pedig még nem is az volt a feladatuk.

Dr. Pataj Sándor.

Baja város törvényhatósági közgyűlése.

Baja, 1890. január hó 9.

A közélet mozgalmi törvényhatóságunk életében ritkán vernek oly hullámokat, hogy a nagyközönség azon részét, melynek túlfeszített idegeire már csak rendkívüli, szenzációs hírek hatnak, e részben várakozásában kielégíthetők.

Közigazgatásunk gépezete egyenlő szabotossággal végzi napról napra kiszabott munkáját, országos politika, személyeskedés, pártoskodás közgyűlési, tanácskozási terminkbe belépti jegyre igényt nem tarthatnak, a közvagyon hű, lelkiismeretes és becsületes örök kezében van letéve; egy szóval kedvező szelek mellett lasan, de biztosan halad közéletünk hajója a csoportosított társadalmi érdekek magasán lobogós zászlója alatt kitűzött célja felé.

Szinte unottá válik már ez a megszokott egyformasság és ünnepként tiltjuk meg, — különösen ünnepként tiltjuk meg a „Bajai Közöny“ szerkesztője és a „Bácska“ tudósítója, — azt a napot, melyen közgyűlésünk tanácskozása a program szerinti megállapodástól eltér, melyen valamely, a tárgysorozatba fel nem vett ügy bontja meg az eleve meghatározott napi rendet.

Tízennyolc, többé kevésbé közérdekű tárgy minden jogos érdeket kielégítő elintézésére, tízennyolc rendbeli kérdés büles megoldására, szóval megszokott rendes munkájának hű és odaadó teljesítésére készülődött ma is a törvényhatósági bizottság. midőn Sándor Béla főispán úr ömeltósága a törvényhatósági közgyűlést megnyitotta — és e nap még is az ünneppapok piros betűjével lesz felírva évkönyveinkben. Nem a szenvedélyek vihára térít ki rendes medréből a tanácskozás folyamát, mely lázas izgatottságra hozza a kedélyeket; a szeretet szelid szava szóalt meg, isten felkent szolgájának áldása hangzott fel, mely miként a nyári meleg napok tiszta felhőből hulós csendes esője, — léleknek és testnek egyaránt felüdítésére szolgált.

Napi rendre terés előtt a hódolat és kegyelet ér-zeteivel küzdve Berényi Dániel apát-plébános emelt szót. A hódolat érte — úgymond — tekintettel azon szerénységre, mely ömeltóságának, a főispán urnak, kiváló jellemvonása, tartózkodásra inti őt; kegyelele azonban kötelességévé teszi, hogy azon alkalomból, midőn ömeltóságának a közpályán eltöltött 25 évi hasznos és sikeres eredményekben gazdag munkássága jubileuma ünnepeztett meg, ömeltóságát, úgy is mint a közpályá felkent bajnokát, de ugys mint e város drága szállított és királyilag mint egyházfeljedelmileg is kintintett fiát, szülővárosa nevében a legmélyebb tisztelettel, a legnagyobb elismeréssel üdvözölje, további hasznos mákódé-

sére istennek sikeresítő áldását kéri, s indítványozza azt, hogy ez ünneplés alkalmából a város egyetemét képviselő törvényhatósági bizottságnak ömeltósága iránti föltétlen tisztelete, határtalan szeretete, ragaszkodása és legőszintű bizalma, jegyzőkönyvileg is kifejeztessék, s ily módon a törvényhatóság évkönyveiben megörökíttessék.

A legnagyobb örömmel és lelkesedéssel fogadtam ezen fűdőző beszéd és indítványra ömeltósága válaszában, hasonló lelkesedést keltett azon kijelentése, midőn a kifizetést megköszönve, biztosította a törvényhatósági bizottságot, hogy e törvényhatóságnál ideiglenes mandattal viselt főispáni tisztben legfőbb törekvésnek tekintendi a város felvirágzását előmozdítani, a polgárok békéjét és egyetértését fenntartani és hogy mandatumam megszűntével is szívén fogja viselni szülővárosa érdekeit.

Ez ováció után emelkedett hangulatban vétett fel a napirend, melynek főbb tárgyai a polgármesteri jelentés, az italmérsi jog kártalanítása, s az italmérsi és fogyasztási adók bevétele tárgyában tett előterjesztések, a városi zálogintézetnél szervezett ellenőri állás betöltése iránti intézkedés, Szenczy Győző bizottsági tag indítványa a baja-budapesti vasuti vonalnak a XI. zóna szerinti díjtétel alá leendő felvétele tárgyában felterjesztés iránt. Ugocea vármegye közönségének átirata országos betegápolási pótadók behozatala tárgyában, a bajai gyümölcsészeti egyesület kérvénye a városi kert átadásáért és egy iktatói állásnak betöltésére voltak. A polgármesteri jelentés szerint a tisztikar több tisztviselő időleges munkaképtelensége következtében megsúlyosodott kötelességét ügybuzgón és odaadással teljesíti, s a múlt év utolsó havában beállott kedvezőtlen egészségi viszonyok, melyek következtében a tanintézetek is bezárattak, kedvezőbb fordulatot vettek. Az italmérsi jog kártalanítására nézve megálapodás történt, a város mint erkölcsi testület italmérsi joga 642,261 frtal fog kártalanítani. Az italmérsi adót 42000 frtért, a fogyasztási adókat 58350 frtért vette be a város. Mindezen előterjesztések jóváhagyólag tudomásul vették. A városi zálogintézetnél szervezett ellenőri állás betöltése elhatározott. Szenczy Győző bizottsági tag indítványa a korábbi kedvezményes vasuti tarifának megfelelő kedvezmény kieszközölése iránt egyhangú helyesléssel fogadtattott.

Ugocea vármegye közönségének átirata tudomásul vétett. A gyümölcsészeti egyesületnek, mely feladatán tűzte ki a városban és vidéken a gyümölcs termelést és szőlőszetét minél szélesebb körben megkedveltetni, terjesztetni és az által ezen, kellő figyelemre nem méltott közgazdasági ágat lehető magas színvonalra emelve virágzóvá tenni, a községyi fajsokla a szükséges beruházások, s az eddigi fenntartási költségek biztosítása mellett, 10 évre kísérleti és mintatelep alapítása céljából átadott. A közgyűlés a rendőrkapitánysági hivatalnál Mész Ferenc elhalálozása következtében megfeszített iktatói állás betöltésével fejeztett be, mely állásra Lakos Imre városi kórházgondnok választott meg.

—ó—ó.

A MAGYAROK PÁRISI KIRÁNDULÁSA.

Saját tudósítónktól.

(Folytatás.)

Londontól Svájcig.

Julius 18-ikán, esztőtörtökön, délelőtti 1/4-10-kor indultunk el Londonból a város déli részében levő Victoria-állomástól (Victoria-station, sztjéjsön). Itt vettem egy újságúrs futót a három legnagyobb angol lapot: a Times-ot (Tájnz. idők) a Morning Post-ot (reggeli posta) és a Daily Telegraph-et (déli — téglic — teli-gref). A Tájnz három penny-be (15 krba), a másik kettő egy-egy penny-be került. A Times, mely csak kevéssel nagyobb az Egyetértésnél, 16 oldalból (Seite) állott és a Morning Postnál, mely csak 8 oldalból állott, egy ötödikkal keskenyebb. Legnagyobb közöttük a 12 oldalból álló Daily Telegraph. Berendezésök nagyjában ugyanaz: a címlap legelső kolumnájában a születteket, aztán a házasságokat s végül a halálozásokat közlik. A többi öt-hat rovat különféle hirdetések. Ugyanis egy oldalon hat-hét kolumna van. A második és a többi lapokon parlamenti tárgyalások, külföldi s másféle dolgok foglalnak helyet s legvégül megint hirdetések következnek. A nyomás nagyon tiszta; de a betűk nagyon kicsinyek, szemrontók. A legnagyobb betűk az Egyetértés szedeti ki; a többi pedig igazi picit gombostűfej-betű. — Hogy óriási a jövedelmük, elég megemlítenem, hogy a Times é megközelíti a három milliót. — Kevéssel vonatunk elindulása előtt a pályaudvarba, lobogónak ellítvitele mellett, fiu- és leánygyermek jöttek hosszú sorban, legelőli fiuk, közből leányok és hátul a sort bezárólag megint fiuk. Erőtlen, vállas fajzat. Zajosan, lármásan, danolva vonultak előre és a mellettük levő tanítók és tanítónők egyetlen szót sem szóltak nekik. Ugylátszik, ki a szabadba, valamelyik közel eső faluba vitték őket friss levegőt élvezni.

Pontban egyegyed tízkor indultunk; csakhamar eltűnt szemünk elől London és mi, a tengeri utra gondolva, Croydon felé robotunk. Vélünk jött a kupéban egy fiatal, erősejjes, vállas angol is. — Isten neki, gondoltam magamban; ha már nem lehetett egy vigjáték-nak, vagy drámanak előadásán jelen lennem, ahol, miként a párisi opera comique-ban, a színészek előadását szöveglibrettóban kísértém volna, megfigyelve a legbiztosabb kijelést, tessék a hibát némileg helyre. Elővettem a Times-ot, kísértem benne a Boulanger (Bulanzs) ra vonatkozó kisérté kolumnás cikket és megkértem a fiatal angolt, legyen szives azt előttem hangosan olvasni, hogy a tiszta angolok kijelést halljam. A derék ember hozzá-látott a munkához és a zakatoló vonat dűbörgése mellett az első, 161 sorból álló kolumnát, míg csak Croydonban, utazása céljánál le nem szállt, végig olvasta, miközben én hegyezett fülekkel minden szavát nagy figyelemmel lestem. Megfigyelésem eredményét, mely egész szabályokat reprezentáló egyes szókból áll, azok számára, kik az angol nyelv iránt érdeklődnek, im ezennel leírom. 1. Was (voz), drawing (drowning): mély, hosszukás o. 2. Last: félig mély, hosszukás a. 3. Hundred, published: majdnem közönséges

o. 4. Appointed: félig mély, hosszú o. 5. Office, one (van): majdnem a, félig nyíltan ejtve. 6. Director: inkább e, mint ó. 7. Publication (publikéjsön), nation (néjsön), paper (péjper): középgyorsasággal ejtett, hosszukás éj. 8. National: néjsön. 9. Ignorant: ignoront, nagyon gyorsan ejtve. 10. Charges (többses szám): csardesz, tiszta z. 11. Furnished: főrnist, r előtt hosszú ó. 12. Questions: kveszcsöns. 13. Reserve (rizórv): örv, az ó kissé e felé hajlik. 14. Of: ov. 15. Events (hangsúly-talan): e: ivenc. 16. Country (kantri): mint az office és one-nál az o. 17. Does: majdnem döz. 18. Five (fajv): középgyorsasággal ejtett, e-felé hajló hosszukás aj (fajv). Ami pedig a dobbljú (w) kiejtését illeti, roppantul tévednek azok, akik azt hiszik, hogy annak valami köze van az „u“ befűhöz. Ha ki akarjuk ejteni, helyezzük szánkat oly állásba, mint mikor v betűt ejtünk ki, de ugyanakkor csucsorítsuk meg egy kissé a két ajkunkat és megkapjuk a w igazi hangját: 19. was, well. A rövid „a“-ra nézve egy kis eltérést vettem észre; ugyanis, míg a fiatal angol ezt a két szót: 20. Paris, plans, gyorsan, röviden ejtett a-val mondta ki (Paris, planz), addig az angol asszony, ki vel Párisba utaztunk Diepp(e)-től, kérésre me papirosra felírt és eléje tartott „Paris“ szót így ejtette ki: Peris, nagyon gyorsan, rövid e-vel. Hátra volna még a gyenge és az erős „th“, mely az angol nyelvnek két legnehezebben ejthető hangja. A gyenge 21. „th“ betűt a fiatal ember és az asszony egyenlően ejtették ki; kilozogott pedig ezt a hangot, ha nyelviünk végét két fog-sorunk közé tesszük, d hangot ejtünk és lehelet szerez-rüleg gyenge „z“ betűt mintegy ráöntünk, miközben nyelviünk a két fog-sor között marad. Itt erősen ki kell emelnem, hogy ez egészen egyszerű hang, nem pedig d-nek és z-nek összetétele, tehát nem dz, azért aki nem bírja kiejteni, sokkal helyesebb, ha tiszta „d“ betűt ejt ki (brother, mother). Az erős 22. „th“ betűt a fiatal ember majdnem t-nek ejtette ki leheletszerű z-vel bevonna, így: thinking. Ha a th-ra még egy „s“ következik, pl. months (hónapok), mindketten úgy ejtették ki, ahogy én szoktam volt; ugyanis nyelviünk a két fog-sor közé szorítjuk és aztán „sz“ betűt parkodunk kiejteni. Ennél a pontnál kissé hosszabban időztem, de ha ezzel csak pár embernek is szolgálatot tettem, azt hiszem, helyesen cselekedtem.

Midőn Croydon-ban a derék angol kiszállt, figyelmet a kupé belsejé köthette le. A kupé ajtaján ez volt írva: Nro. 181. second (szekond, második t. i. osztály), az ülések fölött a széles korlát alatt, mindkét oldalon: to seat 4 Persons. Az ülés egy hosszú kék párnából áll, hátul filmgasságig egy hosszú támlapra van, kártámaszték csak a két végén barnás bőrel bevonna. A két oldali ülés közötti szabad tér három láb széles, úgy hogy két személy kényelmesen mehet el egyszerre egymás mellett. Az ajtóablakok és a két oldali mellékablakok egy harmaddal szélesebbek, mint mi nálunk; szóval igazi angol komfort (kényelem) uralkodik itten. Croydon mellett közel öt pernyi tuncelen robotunk át. Minél jobban közeledünk a tengerparthoz, annál jobban emelkednek a rónavölgy két oldalán az erdőten, szántó-földekkel borított közepmagasságú hegyek.

New-Haven (Nyú-Havn)-ból 11 órakor indultunk. Jobbról a sziklás tengerparton a gellérthegyi citadellához hasonló erődíveny áll, falán nagy ágyúval, melynek csőve a tenger felé van fordítva. Az idő gyönyörű szép, az égbolt tiszta kék, a felhőtlen égről tűző nap sugarai az egészen csendes, nyugodt, mint egy ártatlanul szendérgő tengernek picike fodrain játszadozva végigsiklanak, mintha aranyhasu halcskákat enyvednének benne. A merre tekintünk, csak tengert és napsugaras égboltot látunk, mely, hasonlóan óriási tites félgömbből borul a hatalmas körhátú tengerre. Hajónk erősen igyekszik előre, fehér tajtékat kavarva a kékes zöldszínű csillámló tengerben. Majd hárombócos, vitorlás hajók tűnnek fel észak és nyugot felől a nagy messzeségben a kör alakú láthatár szélén, mint valami óriási várak hatalmas tornyaikkal. A kapitány folyton ott áll a gépházban, a sok delejű háta mögött érzékenyen mozog föl s lefelé, mutatva az irányt; előtte a gép két karja erősen lökődik előre, mozgatva a hullámokat verdeső kerekeket, melyeknek forgását egy kis készlet jelzi. A fele uton vagyunk, a hajó 4500 kerék-forgást tett meg; félkötőre jár az idő, menjünk bédelni. A fedélzet alatti tágas szoba nagy faasztalán egy tálban angol specialitás: izletes úrticomb integet felénk. Három vastag szeletet vágtam oelőle, úgy hogy mindenik beillt volna vendégül porció pecsenyének; kintőnen izlett zöld salátával. A két poharat tartalmazó tífegszárral együtt 2 shillinget és 6 pennyt (1 ft 50 krt) fiztettem a dűs ebédért. Ez az ugynevezett dinner off the joint (dsjoint), melynél szabott ár van és az, hogy mily sokat esztünk, mitsem változtat a fizetési összegben. Ha éhesek vagyunk, ehetünk akár három emberért, de azért nem fizetünk többet, mint az, aki csak egy szeletkét evett.

Dieppe(e)-ről d. u. 3/4-kor indultunk Rouen (Ruán) felé. A vidék sokkal szebb, mint Páris és Dijon között. Az alacsony hegyek tövében fekvő falvak házai szép gyümölcsös kertektől vannak körülveve. A hegylejtők a helységeken kívül egészen be vannak borítva gyümölcs-fákkal. Itt-ott igazi szilva-erdők nyulnak nagy hosszúságban. A gyönyörű völgyekben fekvő falvak, melyekbe allek vezetnek, városoknak is beillenek. Rouen előtt öt perces tuncellen robotunk. Csakhamar megpillantjuk magát a szép várost, mely a völgyben és a hegylejtőn szélesen elterülve gyönyörű látványt nyújt és erősen emlékeztet a szép Olaszországra. Vélünk a kupéban utazik egy angol asszony, ki már három esztendeje, hogy Párisban lakik, és Londonban rokonai látogatására volt. Hozza simul két éves aranyhajú leánykája; a másik nyole hónapos, kilenc fogu leánykája, meg az anyai tej-elvéz; mamája maga szoptatta. Dicséretre méltó, erőnyes szokás. — Hja, az angol anya nem bizza gyermekét holmi sehonnai cselédre. A nyole hónapos leánygyermek oly erős volt, hogy az ember azt hitte volna, hogy legalább is másfél éves. — A derék asszony nyúl beszélgetve, gyorsan mult az idő, végig robotogtunk két alaguton és mi esteli egyegyed nyolekor már Párisban voltunk. Az idő rendkívül kedvezett. Tízeg még a városban járkáltunk. — Hiába, Párisnak nincs párja; csakugyan a világ fővárosa. Benne mind oly világos, oly jökedvű, oly életeleven, hogy mind London után ismét megláttuk, úgy éreztük magunkat, mintha régóta ismert s megszokott lakhelyünkre jöttünk volna. Ha van is Londonnak Parlamentje, West-

minstere és Szent-Pál-temploma, de nincs Madléne, nincs Notre-Dam(e)-ja, Pantheonja, nincsen Arc de Triomf-ja; Csillagtere, Place de la Concorde-ja; ha vannak is óriási parkjai, de nincsenek viruló kertekhez hasonló avnűi, nincsen bulonyi erdője. London az ó komoly, majdnem komor kinézésével hasonlít a nyári kora reggeli sztrikületben dolgozó hatalmas termetű földműveshez, Páris pedig könnyű erkölésű, de rendkívül finom, elegáns megjelenésű dámahoz, kit szívesen néztünk, ha nem is helyeseltük minden viselkedését. A ki malutni akar, az csak Párisba menjen; a ki Londont látta, az a hatalmasnak, a nagyszerűnek, az impozánsnak benyomását viszi magával.

Párisban a kirándulók közül igen sokan meg se állapodtak, hanem még éjjel folytatták utjokat Sváje felé, hogy ily módon egy egész napot nyerjenek. Ezek a spormajsterek tehát egész nap utaztak Londonból Párisba és egész éjjel Svájcig. Ok azt hiszik, hogy nyertek, pedig veszítettek; mert ha igazán élvezni akarunk, azt csakis pihent érzékkel tehetjük, csakis ilyenkor élnek és mélyek a benyomások. Tehát éjjeli nyugaluunkat, ha nincs sürgős ok, pár garas miatt ne áldozzuk fel.

Párisból július 19-ikén, pénteken, reggeli félhétkor indultunk a líoni pályaházból Dijon felé. Hogy milyen a vidék Dijonig, azt már ismered, t. olvasó. A tizenhat állomás közt elterülő vidék egy-két kilométer széles szép völgyet képez, melynek két oldali hegyei legnagyobb részt szőlővel vannak beültetve. Dijontól kezdve megint mindent a közölhetetlen fogok közölni, minden egyes részletet, miként a Bors-szemjankó az Eiffeltorony leírása közben felesége káposztavásárlásáról beszélt, mert csak így képes az olvasó hű képet alkotni magának a leirt tárgyról. Részrehajlatlanul, híven fogok írni mindenről a régi tónusban, minden malicia nélkül. A nagykarolyi zsidóorvos kövér feleségét szóba se hozom, mert nem is lehet, mert hogy elváltam tőle, nem is találkoztam vele többé se a kupéablaknál, se másutt, legfeljebb most a Bors-szemjankóban. Aztán meg félnék is róla írni, hogy valami Zomborból való denuncians az illető számot megint ne küldje el a Bors-szemjankónak. Végre kinyilatkoztatom, hogy nem vagyok pap, hanem világi tanár. A mi a tónust illeti, továbbra is megtartom, és nem kérek erre nézve tanácsot a Bors-szemjankótól, melynek egyes számain tisztességes nő kezébe sem veheti (lásd régebbi illusztrációját: erre kijön és játszik magasabb felfogással, vagy: a P. Ilkát gyalázó közleményeket). És most bucsút veszek a nagykarolyi zsidóorvos kövér feleségétől, a Bors-szemjankótól és a zombori denuncianstól és tovább folytatom nem úresen szellemeskedő, hanem apró részletekre kiterjeszkedő leírásaimat, melyekből a tárgy képe kidomborodik és melyekben mindig van valami adat, mely az olvasó ismeretét gyarapítja. Ilyen apró adat a többi közt a sorrend szerint, a francia kupék szerkezetének és benők található praktikus könyveknek leírása. A francia kupék ép oly kényelmesek, mint Angolországban; falaik a széles homlitartó korlátig kék posztóval vannak bevonva, felső részükön két-két megfordított háromszög-alakú kis ablak van, melyeken keresztül egyik kupéból a másikba be lehet látni. Hamutartók se az angol, se a francia kupékban nincsenek. A kupé padozatán pokróc van s így könnyű a tisztítás. Az ajtóablak tetszészerinti magasságra felhuzható vagy leereszthető; ugyanis alul gömbfejű meszing-szeg van, melyre a négyhüvelyknyire lyukakkal ellátott szijat erősítik. Szóval a berendezés nagyon praktikus. Nagyon kővetésre méltó a szokás, bár nálunk is meghonosodnék, hogy mindegyik kupében piros kötésű, négyzetláb nagy, másfél hüvelyk vastag könyv áll az utazók rendelkezésére, melyben a vasutvonal mentén levő városoknak egymástól való távolsága kilométerekben van feltüntetve; benne van az illető városoknak földrajzi és történelmi leírása, egyes nevezetesebb férfiaknak élete adomákkal fűszerezve, azonkívül egyes vidékek és nevezetes épületek illusztrálva. Rendkívül tetszett az eszme; az ilyen könyv kellemes szórakozást nyújt az utazónak és előre is felkelti érdeklődését az illető vidékek és városok iránt, melyeket régi ismerősök gyanánt fűdőzől.

Dijon (Dizson)-ból d. u. 3 órakor indultunk. Ezentul az ut mindig keletre Sváje felé vezet. Magy (Manyi) vidéke egészen róna; hegyet alig látni; a mezőn szép, magas fasorok vannak. Genlis-Collonges (Zsanli-Kolonzs) alföldi róna. Auxonne (Okszon) széles róna-vidék; a termés szép, sötétesen élénk zöld; még csak itt-ott aratnak, pedig július 19-ike van. A város közelében folyik a jó széles, szép esésű Saone folyó. Az ország-utat kétfelől szép rezgőnyírfák szegélyezik. A határ bal-oldalán nagy tölgy-, gyertyánfa és nyírfa-erdő terül. Champvans (Sanvan) állomáson egy francia lelkes szállt be hozzánk. Magas, barnahajú alak, földig érő fekete talárban. Mellére csingó fekete nyakraválója két hosszú fehér szegélyű négyzetet képez. Fején alacsony, nagyon széles karimájú fekete kalap volt. Mikor Hudra piarista kérdezte tőle, tud-e latinul, feléje hajolt, aztán föltéte mutatótt, mintegy jelentve, hogy nagyot hall. Ugy látszik, nem tud latinul, — mondja Hudra. Ugyanis a francia papok közül csak nagyon kevesen tudnak latinul. Dôle (Dol) állomáson át kellett szállnunk. Itt az előbbi pap kiszállott és egy másik jött be hozzánk. Fekete posztóruhája egészen olyan, mint a mi franciskánusaink habitusa, de öve nem volt; mellére lecsingó nyakkenője egész fehér. Csakhamar feltette orrára a szemlívég-jét, elővette a L' autorité (l' otorité, tekintély) és a XIX. siècle-t (szjekl-t, század) klerikális lapokat. Hudra pap létére szeretett volna vele beszéde cserzkedni és kérdezte: Reverendissime, loquitur latine? Mire: ne comprend pas (nő kompran pa, nem értem) kapta válaszul. Mikor másodsor kérdezte: non loquitur latine? Azt felelte, hogy: non, nein. Azt hitte a derék francia, hogy németek vagyunk; megmondtuk neki, hogy magyarok, hogy mi is tagjai vagyunk a 850 turin-párisi kirándulónak. Neki se kellett több, mikor ezt megtudta; annyira örült, hogy mindent elmondott, a mit csak tudott. Elmondta, hogy egy dijoni papbarátja járt Magyarországon, volt Budapesten és Szegeden, hogy az szép ország, jó borai vannak stb. stb. Aztán kérdezte, hogy nekünk császárunk van-e? Megmondtam, hogy királyunk; hogy ugyanaz a személy az osztrákoknak császára, a magyaroknak pedig királya. Továbbá kérdezte, hogy szeretjük-e Tiszát? Kérésre felolvasta az egyik lapnak Boulanger-ra vonatkozó vezércikkét; ennek kapcsán azt mondta, hogy franciául legtisztábban Dijonban beszélnek; jöjjék

oda három hónap beszélni. Amit a monda, még a Senans (Ark-Sz) lyekből elpárologt a Lou (lu) folyó zik Salin (Szale) erődje a magas hegyekben sok ség. Arbois (Ar borának pedig, a szine van, akár a Mouchard-nál kez miatt nem élvezte van a 200 méter tünk a Mesnay város gyönyörű sz tele vannak fűtve a pap, tovább intéz vannak Magyarors a kath. püspökök szerepe volt 1848 hazaszeretettől. A méter az emelkedés a Jurahegy kiön tül. A négy kis he vetések egészen z hogy felőlünkben des écoles chretie tény iskolatestvérlg sön kiszállt, mel Csakhamar aztán a kezünk meg, hol kellett várakozni tunk elindult. Ime kanyargós; a vast hogy azt hittük, gurulunk; koroms völgyben fekvő vá vissza a széles, n előtti 11 órakor el a t e l (Nősatel)

Havi és heti nap	Katolikus napját
14 Kedd	Felix papp
15 Szer.	Mór apát
16 Csüt.	Marcel p.
17 Pént.	Rem. Ant

Felelős szerkesztő

Laptulajdonos és

HIRI

Hir

A helybeli fekvő nagy vevők kamrával, pincével ellátva egy, esetleg adatok. Haszonbérlet kimérni a fogzete mellett. A mielőbb alulirotholt Kovily-Szent-

2-1

5291. szám.

tkvi 1889.

Árverés

A hódásghí ki hatóság közhírre tes Mathia végrehajtott szenedő elleni 204 kái iránti végrehajtás zsek (a hódásghí k Vajszka községében A. I. 7. r. sz. 7. ó. Valkót 1/10-ed részben kiáltási árban; tovább I. 1-10. és 16-19. telekföldből ugyancsak megillető jutalékára ugyanezen tjkben A. Valkó, Peicses férj. A Troner Matia nevén áll löre, melyet 37 ft 50 kikiáltási árban, az ug r. sz. a foglalt s ugya verendő szőlőre me terhel 39 ft ezennel elrendelte, és hogy a az 1890. évi február Vajszka községében a megállapított kikiáltás Arverezni számd becsárának 10/10-át kés vényceikk 42. §-ában az 1881. nov. hó 1-én niszteri rendelet 8. §-a tékpariban a kikiáltás 1881. LX. t. c. 170. § a bíróságalm előleges el szerű elsőmervényt átszo Kelt Hódásghon, A hódásghí kir.

oda három hónapra és tökéletesen fogok tudni franciául beszélni. Amit a vidékről írok, annak egy részét ő mondta, még a neveket is ő írta be noteszembe. Arcsenans (Ark-Szónan) mellett sósvizek vannak, melyekből elpárologtatás által nyerik a sót. Mellette folyik a Lou (lu) folyó. Mouchard (Musár) után következik Salin (Szalen), melynek utcája 5 kilométer hosszú, erődje a magas hegyről meredez fölfelé. A környékbeli hegyekben sok só van. Itt kezdődik már a Jura-hegység. Arbois (Arboa) hegyein jó fehér bor terem; vörös borának pedig, a pap állítása szerint, oly szép vörös színe van, akár a tokajinak. Az eső miatt, mely már Mouchard-nál kezdett kellemetlenkedni, és a nagy köd miatt nem élvezhetjük a szép hegyes vidéket. Áthaladván a 200 méter hosszú arbois viadukton, megérkezünk a Mesnay-Arbois (Mene-Arboa) állomásra. A város gyönyörű szép völgyben fekszik; a hegyoldalak tele vannak ültetve szőlővel. A mi derék utitársunk, a pap, tovább intézte kérdéseit: miféle vallásfelekezettek vannak Magyarországon? Kik szeretik Kossuthot? Hogy a kath. püspökök szeretik-e? Elmondtam neki, mily szerepe volt 1848-ban, s mennyire lángol szíve a tiszta hazaszeretettől. Andlot (Andló) és Musár között 400 méter az emelkedés. Innen kezdve vonatunk folytonosan a Jura-hegy gyönyörű szép fenyves erdőin robog keresztül. A négy kis helység nagyon szegényes kinézetű; a vetések egészen zöldek. Az alpesi levegő oly hűvös, hogy felülönkben is dideregünk. Papunk, ki a freres des écoles chretienes (freres de z ekol kretjen) keresztény iskolatestvéreknek tagja, itt a la Rivière állomáson kiszállt, meleg kézzelintéssel vevén tőlünk buscot. Csakhamar aztán a határállomásra, Pontalier-ba, érkezünk meg, hol, nem tudom mi oknál fogva, jó félóraig kellett várakoznunk a szakadó esőben, míg végre vonatunk elindult. Innen a svájci területen a pálya nagyon kanyargós; a vasúti kocsik néha oly ferdén állottak, hogy azt hittük, hogy feldőlünk és a nagy mélységbe gurulunk; koromsötétség borult a vidékre, csak lent a völgyben fekvő város lámpáinak erős fénye tükröződött vissza a széles, hosszú tavon. A város, melybe éjjel előtti 11 órakor érkezünk, a gyönyörű fekvésű Neuchâtel (Nösattel) vala.

(Folyt. köv.)

Naptár. Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orsz naptár
14 Kedd	Felix pápa	Bódog	2 Sylvester
15 Szer.	Mór apát	Mór	3 Malakiás
16 Csüt.	Marcel p.	Géza	4 70 apost.
17 Pént.	Rem. Antal	Rem. Antal	5 Theophem

Felölös szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**
Helyettesítő:
Laptulajdonos és kiadó: **BITTERMANN NÁNDOR.**

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A helybeli egyedüli és a legjobb helyen fekvő nagy vendéglő, 6 szobával, 2 konyhával, kamrával, pincével, 3 istállóval és 2 felszerrelt ellátva egy, esetleg három évre hasznosbérbe kiadatik. Hasznosbérlet köremsáros kötelese saját itallait kimérni a fogyasztási és italmérési adó lefizetése mellett. A bérleni óhajtok forduljanak mielőbb alulírottához. A vendéglő azonnal átvehető.
Kovily-Szent-Ivánon, 1890. január 11.

2-1 Pasztorházi István.

5291. szám.
1889.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pronner szül. Peicsics Mathia végrehajtásának Peicsics Valkó végrehajtást szenvedő elleni 204 frt 92 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Vajszka községében fekvő, a vajszkai 7. sz. tjkvben A. I. 7. r. sz. 7. ö. i. sz. a foglalt házból Peicsics Valkót 1/3-ed részben megillető jutalékára 43 frt kikiáltási árban; továbbá a vajszkai 348. sz. tjkvben A. I. 1-10. és 16-19. sorsz. a foglalt szérű és 2/4 ed telekföldből ugyanecek Peicsics Valkót 1/3-ad részben megillető jutalékára 1078 frt kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben A. 1462/c r. sz. a foglalt Peicsics Valkó, Peicsics férj. Augustinov Julia és Peicsics férj. Troner Matia nevén álló egészben elárverezendő szőlőre, melyet 37 frt 50 kr váltásért terhel, 12 frt kikiáltási árban, az ugyanezen tjkvben A. 1526/a 3. r. sz. a foglalt s ugyanecek nevén álló egészben elárverezendő szőlőre melyet 34 frt 50 kr váltásért terhel 39 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi február hó 1-5 napján délutáni 3 órakor Vajszka községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.
Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3393. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kérelemre letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Hódáságon, 1889. évi szeptember hó 25-én.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság

1890. évi február hó 9-én délután 2 órakor

az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg beterjesztése s ennek jóváhagyása, ugy az igazgatóság és felügyelő-bizottság föltétele és a nyereség felosztásának elhatározása.
- Az igazgatósági tagok 1/3-ának, vagyis 5 tagnak, nevezetesen a kilépett: Stein Mór ifj., Dohány Ignác, Faddi Imre, Faddi István, Molnár János és elhalálozott Keeskes István helyett és a felügyelő-bizottság 3 tagja kilépése folytán megírt állások titkos szavazás útján leendő betöltése.
- A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés.

54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor erről elismervényt kap, melyben egyszerűsített szavazatának száma is kitéendő.

A letezt részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letezt részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelő-bizottság átvizsgálja tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

VAGYON. Mérleg-számla 1889. december 31-én. TEHER.

Pénztár készlet	2053 65	Részvény alaptőke	40000 —
Cheques	6500 —	Tartalék alaptőke	2842 76
Pesti magyar kereskedelmi bank	281 26	Takarékbetét és tőkésített kamat	94235 05
Értékpapír	206 —	Osztárak-magyar bank, szegedi fiók	2740 —
Váltó	566 drb	Hetibetét	5447 15
Kötelezvény	905 —	Adó-tartalék	250 —
Jelzálog kölcsön	26 —	Kamat, átmeneti 1890. évre	1250 —
Perköltés	16247 —	Fel nem vett osztalékok	6 50
Ingóságok, butor	335 85	Nyeresemény	6372 30
Felszerelés, könyvek és nyomtatványok	100 —		
	153143 76		153143 76

Jankovác, 1890. évi január 3-án.

Madzinyi János s. k., Lövy Sándor s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Hutovits Adalbert s. k. Brachfeld Zsigmond s. k.,
igazgató. igazgató. igazgató. pénztáros. könyvvizető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezően és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1890. évi január 3-án.

Kubinszky Pál s. k.,
felügy. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
felügy. biz. tag.

3-2

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendőkből jártas egyén, 30 forint havi fizetéssel, Bács községénél azonnal alkalmazást nyer.

Bács, 1890. jan. hó.

Mihailovits s. k.,
jegyző.

2-1

Házeladás.

A sztapári-ut, 25. számú, Koratpatinszky-féle ház, az „arany horgonyhoz” címzett vendéglő, szabadkézből eladó.

Ezen ház magában foglal 6 szobát, 1 nagy konyhát, 1 éléskamrát, 3 pincét, 1 fűskamrát, 1 nagy istállót és 1 tágas kocsihint.

Bővebb felvilágosítást nyújtanak

2-2

az örökösök.

5062.

1889.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér községben lemondás folytán megüresedett községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása 300 frt. Felhívotnak a pályázni szándékozóknak miszerint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 6/1887. szám alatt alkotott szabályrendelete értelmében felszerelt sajátkezeléssel irt folyamodványukat alolirt fűszolgabíróhoz **follyó évi február hó elsejéig** annnyival inkább nyujtsák be, mivel később beérkezők figyelembe vétetni nem fognak. Választási határnapul f. évi február hó 4-ik napjának d. e. 10 óráját Csantavér község-házához tűzőm ki.

Topolyán 1890. évi január 7-én.

Császár Péter,
fűszolgabíró.

Az almás-járási takarékpénztár-részvénytársaság VIII. évi üzlet-kimutatása 1889. évre.

Igazgatósági jelentés. Tisztelt közgyűlés! Intézetünk VIII. évi üzlet-kimutatását van szerencsénk a tisztelt részvényesek elé terjeszteni. A mérlegben felmutatott 7842 frt 88 kr nyeresémet következésképp ajánljuk felosztani: 1. 5% tartalékalapnak 392 frt 15 kr. 2. 5% igazgatóság jutaléka 392 frt 15 kr. 3. 8% választmányi jutalék 627 frt 43 kr. 4. 2% felügyelőségi jutalék 156 frt 86 kr. 5. Jótékony cél és jutalmazásra 274 frt 29 kr. 6. Osztalékul részvényenkint 6 frt = 6000 frt. Összesen 7842 frt 88 kr. — Ezek után kérjük résztünkre a szokásos felmentvény megadását. — Kelt Bács-Almás, 1890. évi január hó 6-án. Arnold Antal s. k., Scherk Gyula s. k., Kehi Péter s. k., igazgatók.

Felügyelő-bizottsági jelentés. Tisztelt közgyűlés! Takarékpénztárunk könyveit, leveleit, okmányait, pénztárát többször megvizsgáltuk s azokat mindenkor hiánytalanul találtuk. Megvizsgáltuk az 1889. évi zárszámadásokat, mérleget, nyereség- és veszteség-számlát, s azokat helyeseknek s a könyvekkel egyezően találtuk. Az igazgatóságnak nyereség felosztási ajánlatát is vizsgálat alá vettük s azt a tisztelt közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk. — A felmentvény megadását mind az igazgatóság, mind pedig magunk részére kérjük. — Bács-Almás, 1890. évi január hó 6-án. Muró József s. k., Sterk József s. k., Raichheld Adolf s. k. felügyelő-bizottsági tagok.

VAGYON.

MÉRLEG.

TEHER.

	frt	kr		frt	kr
Pénztárkészlet	6875	77	Alaptőke	50000	—
Váltó	196300	—	Betétek	151379	19
Előleg	19101	—	Hitelezők	15342	—
Jelzálogkölcsön	5509	—	Tartalékalap	3391	72
Per-előleg	141	71	Fel nem vett osztalék	56	—
Folyó számla	84	31	Leltár-állapot	300	—
Leltár-állapot	300	—	Egyenleg mint nyeresemény	7842	88
	228311	79		228311	79

Kelt Bács-Almás, 1890. évi január hó 6-án.

Babér Lajos s. k., könyvvizető. Scherk Gyula s. k., igazgató. Eckert Mihály s. k., pénztárnok.
Ezen mérleg az intézeti főkönyvekkel egyezően és helyesnek találtatott. — Bács-Almás, 1890. évi január hó 6-án. Sterk József s. k., Muró József s. k., Raichheld Adolf s. k., felügy. bizotts. tagok.

HIRDETMEYNY.

Az almás-járási takarékpénztár-részvénytársaság t. c. tagjai 1890. évi február hó 13-án délelőtti 9 órakor Bács-Almásban a kaszinó helyiségében tartandó **rendes évi közgyűlésre** tisztelettel meghívotnak. Elintézendő tárgyak: 1. Az igazgatósági, választmányi és felügyelő-bizottsági jelentések tárgyalása. — 2. A múlt évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása. — 3. A választmány egyhármadának, vagyis 5 tag és a felügyelő-bizottságnak 3 tag alapszabályszerű kilépése és ezek helyeinek titkos szavazattal választás útján leendő betöltése. — 4. A felmentvény megadására iránti határozat hozatala. Azon t. c. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek az alapszabályok 54. §-a értelmében részvényeiket s illetve meghatalmazásukat legkésőbb f. évi február hó 12-én délelőtti 12 óráig az igazgatóságnál letenni. — Bács-Almás, 1890. évi január hó 6-án.

Az igazgatóság.

